

„Fotka nemusí být ostrá“

[Robert Vano](#) (*1948)

(název jeho výstavy
a stejnojmenné
knihy)

Neostrost jako tvůrčí prvek

Ostrost nebo neostrost je jedním z prvků vyjádření fotografa

- **Naše oko se chová jako „rychlý zoom“**, neustále přeostrňuje z místa na místo a pocit, že stále vidíme ostře, je pouze zdánlivý. To jen rychlost svalů oka je mnohem rychlejší. Lidský mozek je naprogramovaný tak, abychom si neustálého přeostrvování nevšimli (kognitivně je vjem zpracovaný – dojem permanentní ostrosti).
 - Když se ale např. soustředíme na prst 5 cm od oka a chtěli bychom přeostrřit na "nekonečno" jako fotoaparát, tak si tohoto vjemu můžeme všimnout.

Která z těchto dvou fotografií působí vizuálně lépe?

- **Oko vidí ostře to, co zrovna ostře potřebuje vidět**, ostatní sice vnímá, ale nevidí ostře. Tudíž je přirozeně divák zvyklý na to, že to, co je ve snímku důležité, bude ostré (i naopak – ostré → důležité)
 - Např.: neostrá tvář na ostrém pozadí oku nelahodí (pokud je hlavním motivem ona tvář)
 - Např.: ostrá tvář (je-li hlavním motivem) působí lépe na rozostřeném pozadí (viz obr.)

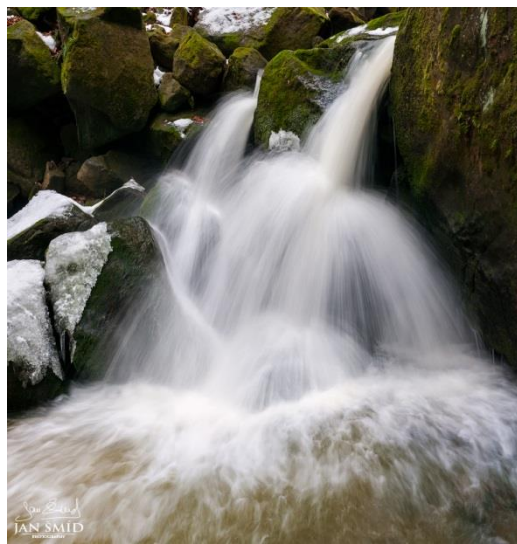

Neostrost jako tvůrčí prvek

- Ostrost/neostrost fotografie je jednoduše důsledkem toho, že **fotoaparát** se nechová jako lidské oko 😊 - **VIDÍ JINAK!**
- Základ dobré fotky (ovšem ne vždy) – ostrý hlavní motiv, neostré pozadí
 - Fotka však může být i celá neostrá nebo celá ostrá ...
- **Neostrost** (nikoli omylem! – např. nezáměrné roztřesení foťáku při dlouhém čase) **může být tvůrčím (výtvarným, emočním) prvkem**, pokud ovšem koresponduje s obsahem

Např.:

- Znázornění pohybu
- Snová atmosféra
- Prohloubení emočního účinku
- Dosažení/zdůraznění výtvarného účinku
- ... atd.

Neostrost jako tvůrčí prvek

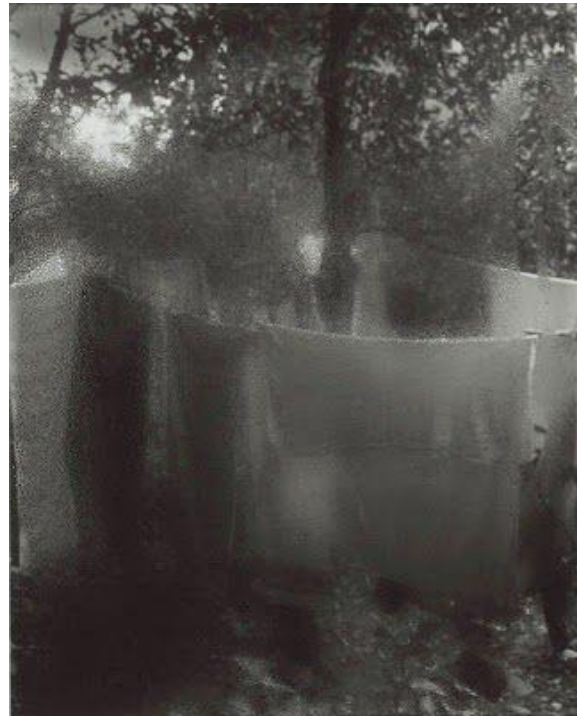
Neostrost v roli tvůrčího prvku se ve fotografii používala v minulosti a hojně se používá i **v současnosti**

Fotografie na této stránce:
[Robert Vano](#) (*1948)

Neostrost jako tvůrčí prvek

*Fotografie na této stránce:
Josef Sudek (1896 – 1976)*

Neostrost jako tvůrčí prvek

*Fotografie na této stránce:
Václav Jírů (1910 – 1980)*

Neostrost jako tvůrčí prvek

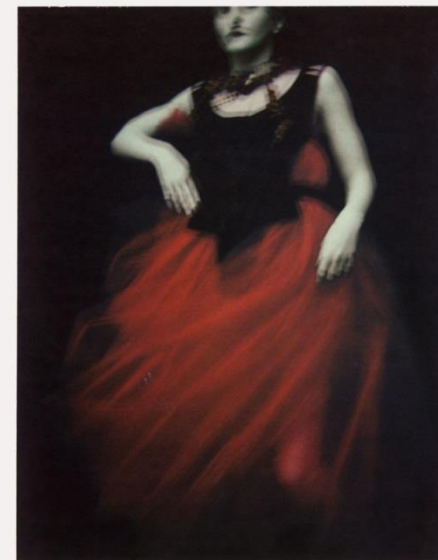
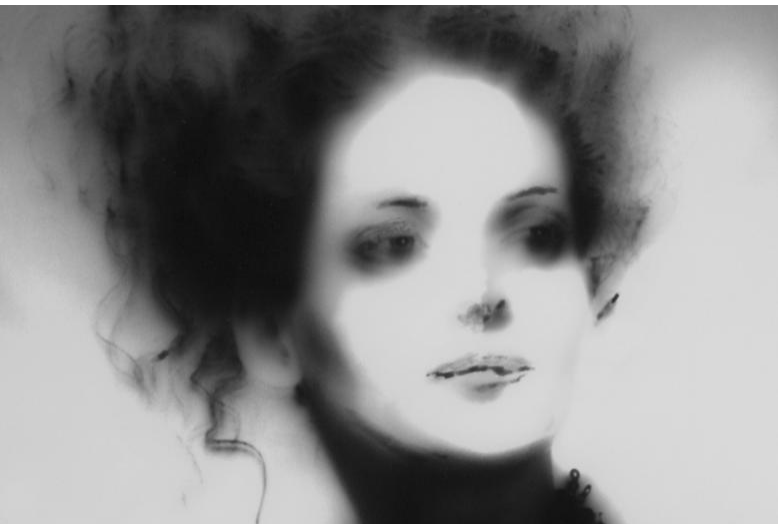
*Fotografie na této stránce:
Antonín Kratochvíl (*1947)*

Neostrost jako tvůrčí prvek

Sarah Moon (*1941)
Francouzská fotografka

Lillian Bassman (1917 – 2012)
Americká fotografka

Richard Avedon (1923 - 2004)
Americký fotograf

David Hamilton (*1933)
Anglický fotograf

Neostrost jako tvůrčí prvek

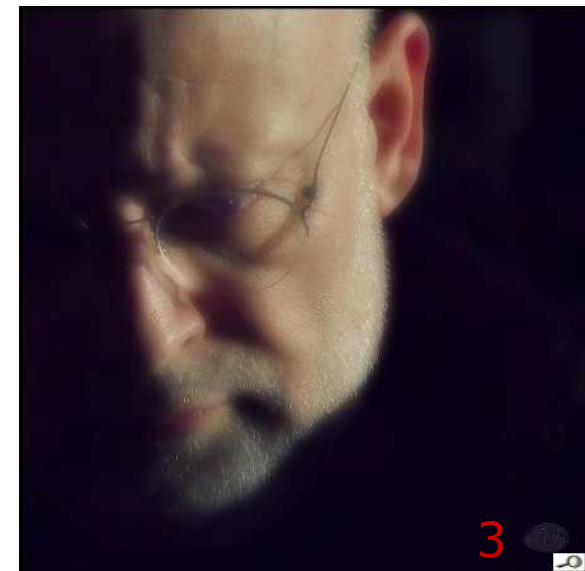
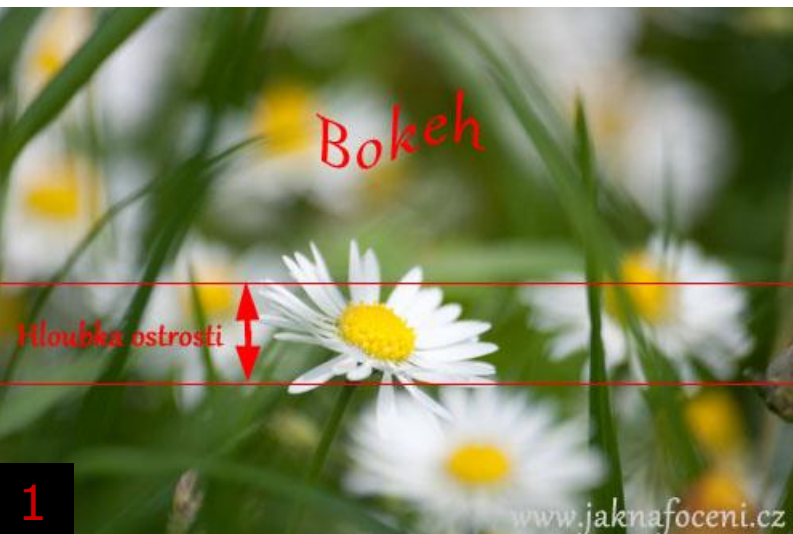
Není neostrost jako neostrost 😊

Pohybová neostrost (s použitím delší expozice)

- Motiv/objekt se pohybuje, fotoaparát ne (např. je na stativu)
- Pohybují se jak motiv tak aparát (panning = švenkování, sledování objektu)
- Pohybuje se fotoaparát, zatímco objekt/motiv je nehybný (někteří autoři sem řadí i poněkud neobvyklý „kreativní“ postup - „pohazování fotoaparátem“ 😊)

Optická neostrost

- Rozostření způsobené různými filtry (nebo „pseudofiltry“ 😊 - různé fólie, plast, vazelína atp.)
- (obr 1) Malá hloubka ostrosti (tzn. nastavit malé clonové číslo, případně spolu s delším ohniskem)
- (obr 2) Zoomování během expozice
- Speciální (tzv. kreativní) objektivy [ukázka fotografie](#), pořízená pomocí [Lensbaby objektivu](#)
- (obr 3) Specialitka 😊: [Ortonův efekt](#) (při prolínání snímků), [ukázka prolnutí fotografií](#)

LenkaS Photo ©

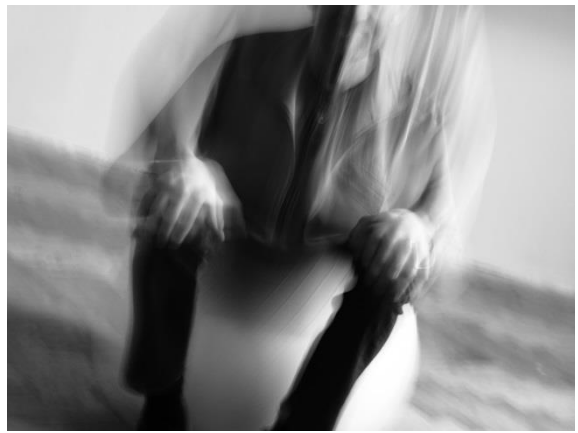
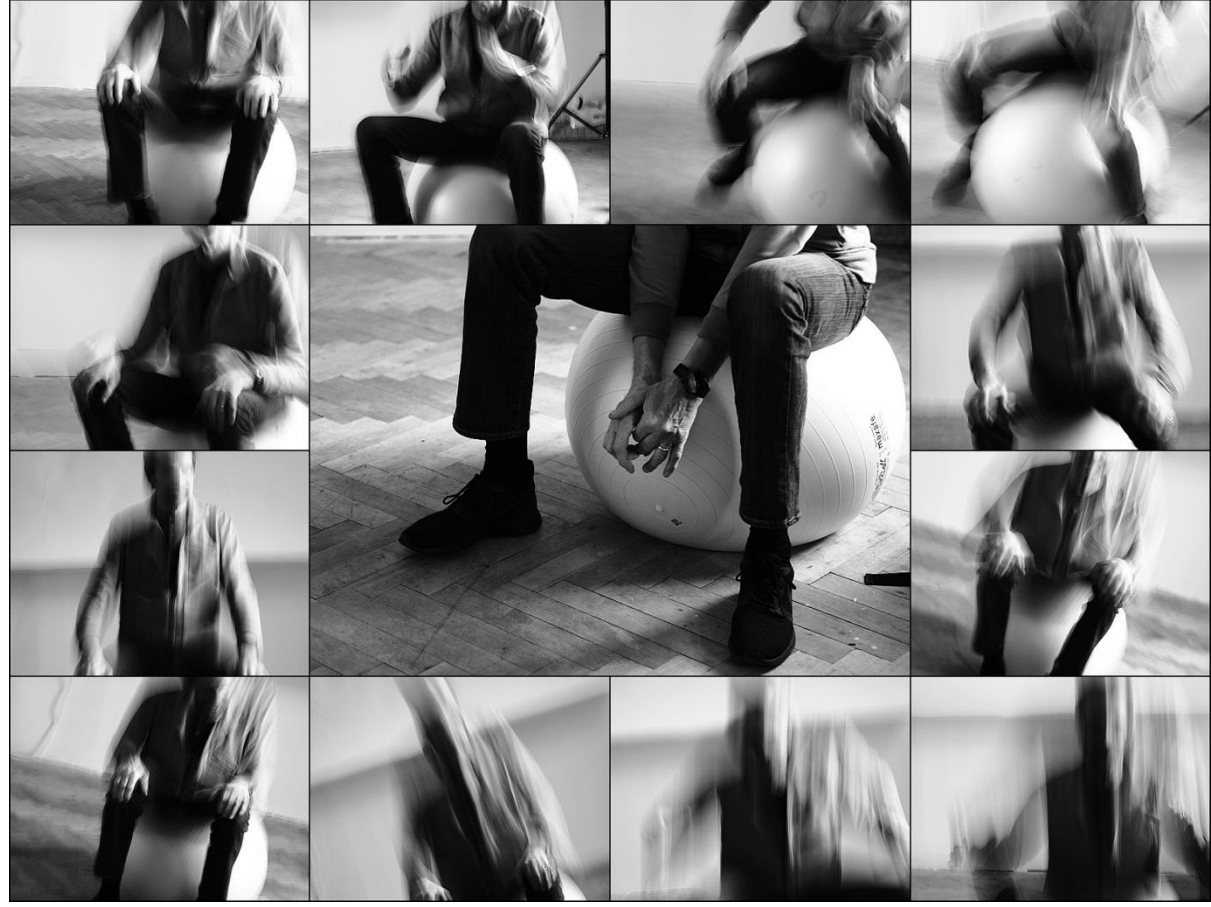
www.jaknafoceni.cz

TOMÁŠ HORSKÝ
PHOTOGRAPHY
Slovakia

Malá inspirace 😊

baby double glass optic
to by fabiola forns

Ortonův efekt („zasněná fotografie“)

Prolnutí ostré a neostré fotografie (tu neostrou lze i mírně přexponovat, ale není to nutné – chce to vyzkoušet), pořízené ze stejného místa stejným ohniskem

Vyzkoušejte! ... je to skvělá kreativní zábavička 😊

Pokud lze ve foťáku prolínat fotografie nebo dělat dvojexpozice (to jde kromě zrcadlovek a bezzrcadlovek *Olympus* taky např. v zrcadlovkách *Nikon*, *Pentax* aj.), je to jasné. Pokud ne, nevadí 😊, jde to samozřejmě provést i ve *Photoshopu*, *Gimpu* či nově – v *Zoneru X* (tedy – v jakémkoli editoru ve vrstvách)

Fotka pořízená v sobotu 15. 10. u nás na zahradě v Ostopovivích bezzrcadlovkou *Olympus* (složeno pomocí funkce „prolínání obrazů“), při fotografování asistoval náš pes Agar (viz foto), fotka je tu jen pro **ilustraci Ortonova efektu**, je na ní spousta chyb a není nijak povedená, ale „snový“ účinek prolnutí je na ní vidět 😊

... A ZA DOMÁCÍ ÚKOL MÁTE :

Neostrost

4 - 7 fotografií,

v nichž je pohybová
nebo optická neostrost
hlavním tvůrčím prvkem

... mohou, ale nemusí tvořit sérii ...

NÁZVY ZÁMĚRNĚ
NEZADÁVÁM,
ABYSTE MĚLY
CO NEJVĚTŠÍ
VOLNOST
VE VÝBĚRU
OBSAHU

Děkuji vám za pozornost
a těším se na příště
Alice

prokopova@ped.muni.cz